

ՏԵՐ ԵՒ ՏԵՐԻՆ

ՅՈՒՂԱՆԵՆԻՍ ԵՄԷՆԱՆԻՍ

ԽՐԱՎԱԳՐԱՏՈՒՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻՍ, ԷՍԿԻ ՊԱՆԻ ՍՄԱՆԻ

Խմբագրության ուղղությամբ նամակ կամ այլ գրություն ետ չի դարձուի

Bureaux du Journal "HAÏRÉNIK",
GALATA, ancien local de la Banque Imp. OTTOMANE

10 ՓԱՐՍԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ և ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

10 ՓԱՐՍԱՅ

باب اختصاصك محصول چیره دستی مهاری
اولان سفائن جدیدہ دول سائرہ
سفائیلہ بحق رقابت ایدہ تیکمہ واوای
سماعت احتوائ عثمانی ابحار جهانک جہلہ
سندہ کال شوکت و سطوتلہ تموج نما
اولمقدہ در .

دوام مسامت عالم ایچون الیبولک ضمان
اولان تزايد قوت و سطوت سلطنت سینہ
صلحک خلابذیر اواسی تہلکہ لرخی بر طرف
ایدرک، ممالک محروسہ شاہانہ نک - سایہ ولی
نعمت اعظیہ - شہراہ ترقیاتہ کال سرعہ
قطع مسافات اتحسی تأمین ایلکدہ در .

ثروت عومیدہ یومافو تزايد ایدرک
تبعہ وزیردستانک رفاه و سعادت واصل مر-
تبہ کال اولیور - ہر شہرہ، ہر قصبہ،
ہر قریبہ بکی بکی منابع استفادہ حصولہ
کتیرلکدہ و تدارک مدارمیشٹ خصوصک
فوق العادہ کسب سہولت ایتدیکی کال
مسرتلہ کورلکدہ در .

مقداری کیتدیجہ ارتقہ اولان شندو-
فلرمز امرتقیاتی تسہیل و محصولات و
مصنوعات عثمانیہ نک رواجی تزیید ایدیورلر.
ولی نعمت ہجتمز پادشاہ شوکتپناہمز
افندمز حضرتلرینک نائل ترغیبات و تشویقات
مخصوصہ لری اولان زراعت و صنایع کیتدیجہ
نائل ترقی اولیور .

معضلات اموردن مقررات شونہ قدرہر
خصوصہ آثاری جلوہ نما اولان الطاف و عنا.
یات معالی غایات ملوکانہ شہود باصرہ افتخار لری
اولان بالعموم تبعہ وزیردستان نادرہ روزکار
اولان بولہ بر پادشاہ عالیجاہک عصر کرینی
ادراکہ نائل بیورلد قلرندن طولای جنساب
خالق مطلقہ عرض تشکرات بی غایت ایدرلر.
شو دقہدہ ممالک محروسہ المسالک
شاہانہ نک ہر طرفندہ رفہ بارکاہ احدیت
قلقمقدہ اولان دوام عمر و اقبال و توافر شوکت
واجبال حضرت پادشاہی دعوات مفرو.

ضیت آیتہ جریبہ عاجزانہ مز دخی باکال
صدق و عبودیت اشتراک ایدر .
{ پادشاہم چوق یشا }

روز جلوس میامن مانوس

حضرت پادشاہی

حلول سعادت مسمولی انشراح بخشای
قلوب تبعہ وزیر دستان اولان روزجلوس
میامن مانوس حضرت پادشاہی - کہ رایت
ظفر آیت عثمانیک سایہ رفاهیت وایہ سندہ
مستظل امن و امان اولان بالجلہ ملل واقوا-
مک مبدأ سعادت و سلامتیدر - اون یندنجی
دفعہ اولہرق بو کون کال مسرتلہ یکیدن
ادراک اولیور .

ولی نعمت ہجتمز پادشاہ تبعہ پرور
افندمز حضرتلرینک تخت عالی بخت آل
عثمانی وجود پاک ہمایونلریلہ تزیین بیور-
دقلری یوم مسعوددنبری عثمانیلر ہر آن،
ہر دقہہ بر لطف جدید میامن بدید
حضرت پادشاہی ایلہ تنویر عیون افتخار
ایدیورلر.

ہر سہ بوروز مسعدت بروز شرفحلول
ایتدیجہ داخل ممالک شاہانہ در بر سندہ ظر-
فندہ تیسرنامی حصول اولان آثار ترقیات
سنجیدہ میزان تدقیق ایدلکدہ و موقوفیات
عظیہ حضرت پادشاہی تبعہ صادقہ عیون
ابتہاجی مواجہہ سندہ تجسم ایدرک، قلوب
اصداقی فرط مسرت و مزید ممنونیتلہ املا
ایلکدہ در .

اون بدی سندہ دنبری حصول پذیر اولان
ترقیات حکمت غایاتک ہیئت مجموعہ سی ایسہ
بحق حیرت بخشای عقول اولمقدہ در .
سلطنت سنہ عثمانیہ نک قوہ عمکرہ سی
الیوم واصل کال ترقی اولمشدر ؛ اسلحہ
جدیدہ اللہ تسلیع و ہر درلو لوازی اکال
بیورلمش اولان عثمانی اردولرینک قوت و
سطوتی عوم اوروپا جہ موجب غبطہ
اولیور .

جلوس ہمایون مسعدت مقرون حضرت
شہر یاریدنبری قوہ بحریمز جہ تیمنا ساحہ
ارای حصول اولان ترقیات ایسہ حقیقہ
غبطہ فرمای یار و اغیار اولوب، عثمانلی ار.

17 ԲԴ ՏԱՐԵԳԱՐՁ

ԲԱՐԵԲԱՍՏԻՆ ԳԱԶԱԿԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ

ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԵԼԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՕԳՈՍՏԱՓԱՌ

ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏԻԼ ՀԱՄԻՏ ԽԱՆ Բ. ՂԱԶԻ

Իր ջինջ ու լուսողող պայծառութեամբը զմեզ վերստին կը լուսաւորէ ցանկալի այն օրն որուն դարձին կարօտագին կ'անձկան բոլոր հպատակներն ՆՈՐԻՆ ԲԱՐՁՐ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹՅԱՆ ՂԱԶԻ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏԻԼ ՀԱՄԻՏ Բ. ՂԱԶԻ:

Թուրքիոյ համար երջանկութեան նոր ծագող դարու մը առաջին օրն է այն երջանիկ թուականն որ տեսաւ Նորին Օգոստապիաութեան բաղմին Իր նախահարց փառապանծ Գահուն վրայ:

Տասն եւ եօթը տարիներ անցան այդ երջանիկ օրէն ի վեր. ամէն տաւրի երբ զայն կը տօնենք կը խորհինք թէ նոր զօրութիւն մը այդ տաւրուան մէջ աւելցեր է Թուրքիոյ վրայ: Լիայոյ կը սպասենք յաջորդ տաւրուան, որուն հաշուելիւն ալ երբ կ'ընենք՝ կը տեսնենք թէ ինչ արդիւնաւոր տարի եղած է, ու սրտերնիս կը լեցուի բերկրապատար խնդրութեամբ:

Ամէն տարուան հաշուելիւններն իրարու քով բերելով ինչ հրաշալի դուար մը կը տեսնենք:

Օսմանեան կայսրութեան բանալին հզոր զօրութեամբ զօրացած է, սքանչելապէս սպառազինուած, անձնուէր իր վեհապետին, պատկառանք կ'ազդէ ամէն ազգերու:

Նաւատորմը կեանք կ'առնէ՝ վիթխարի սքանչելի մարտանաւեր, ձեւազորքը օսմանեան ճարտարաբանութեան, մրցակից կը հանդիսանան ամէն ուրիշ ազգերու մարտանաւուց եւ օսմանեան վառապանծ դրոշակը կը պարզեն ծովերու մէջ:

Ջինդուրական այս պատկառելի զօրութիւնը երաշխաւորելով Թուրքիոյ անվրդով խաղաղութիւնն ու հանգիստը, հնարաւոր կ'ընծայէ երկրին օրէ օր զարգանալ Նորին Կայսերական վեհապետութեան իմաստուն եւ հոգածու տնօրէնութեան շնորհով:

Այո՛, երկիրը կը հարստանայ, կը բարգաւաճի:

Հարստութեան աղբիւրը յորդաւառ սկսած է բլխիլ ամէն կողմէ: Երկաթուղիներն արդէն կը տարածուին երկրին ամէն կողմերը եւ արդիւնաբերութիւնը բազմացնելու ամէն միջոցները կ'ընծայեն:

Երկրագործութիւնը կը տեսնէ թէ որպիսի խնամատ ձեւերէ պաշտպանութիւն ու զօրավիգ կը գտնէ:

Ճարտարաբանութիւնը կը ծնի, կը ծլի, կը ծաղկի: Ժիր ու աշխատասէր ժողովուրդը իր գործունէութեան նոր միջոցներ կը գտնէ եւ հարստութեան նոր դուռ մըն ալ կը բացուի:

Ուր որ աչքերնիս դարձնենք, ամէն կողմ կը տեսնենք ուսմանց, գիտութեանց, լեզուներու վարժարաններ որք բլր բլրաւոր պատանիներու կը ջամբեն մտքի ոյժ, սրտի մեծութիւն, հոգիի առաքինութիւն:

Ու երբ այս ամէնուն ականատես կ'ըլլանք, ամէնուս սրտերն ալ կը լեցուին անպատում ցնծութեամբ եւ չենք գիտեր ինչպէս երախտապարտ ըլլալ ամէնակարգին Աստուծոյ որ զմեզ արժանացուց այսպիսի անզուգական ինքնակալ մը ունենալու:

Կը խառնենք մեր միմունջներն ալ այն միլիոնաւոր ու միլիոնաւոր օրհներգութեանց որք այսօր բարեբաասիկ Թուրքիոյ ամէն անկիւններէն կը բարձրանան յԱթոռն Աստուծոյ, եւ ջերմաբլին կը պաղատինք որ բարձրալն Աստուած անհուն կեանք, անսահման երջանկութիւն պարգեւէ մեր հայրագութի իմաստուն ինքնակալին:

ԿԵՑՑԻ՛, ԿԵՑՑԻ՛, ԿԵՑՑԻ՛ ՅԱԻԷՏ ՕԳՈՍՏԱՓԱՌ

ՂԱԶԻ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏԻԼ ՀԱՄԻՏ Բ. ՂԱԶԻ

ԽՐԱՎԱԳՐԱՏՈՒՆ
ՍԵՓԱՌԱՐ ՍԵՓԱՌԱՐՆԵՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ			
Պոլսոյ համար	300	Թիւ	75
Գաւառներու	150	Թիւ	40
Գաւառներու	300	Թիւ	100
Գաւառներու	150	Թիւ	50
Գաւառներու	75	Թիւ	25
Գաւառներու	300	Թիւ	25

Թղթատարի ծախքը խմբագրութեան վրայ (Գրական փոխարէն փոխարէն կ'ընդգնան) 100 զրէն տեղ 115 զրէն

غلطه اسكى باتى عثمانیه
حیر نیک فرستى اداره خانه

ԹՈՒՔԱՆՏԻ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ ՕՂՈՎ

Երկուշաբթի օրուան թուով համառօտ գաղափար մը տուինք թէ ինչպէս Տր. Տառնապեր մաքուր օդը միջոց մը կը համարէ թրքախառնութեան դարմանելու: Իր զրբին մէջ բոլորէր ցոյց կուտայ թէ ինչպէս մարդ մը կրնայ իր տան մէջ իսկ զործադրել օդով բժշկուելու դրութիւնը: Միշտ ջերմաչափ մը ունենալու է զիւրուն զերեւ. ջերմութիւնը պէտք չէ որ երբեք անցնի 20 աստիճանը: Օդով դարմանումն ըլլալու է զուրիւր շուքին մէջ, ոտքերն արեւուն դէմ:

Մի առ մի թուելով բոլոր այն բարեքներն որք կրնան առաջ զալ մաքուր օդով դարմանումն մը, Տր. Տառնապեր կ'ըսէ:

«Օգտուածութիւնը երկարատեւ է, ինչպէս են դարմանելու այն ամէն եղանակներն որք արդարացի յաւանդութիւն ունին թէ թրքախառնութեան պիտի աղէկացնեն կատարեալապէս: Երբ բժիշկը սորվեցնէ հիւանդին թէ ինչպէս ինքզինքը պէտք է անուցանէ եւ օգտուի բաց օդէն խոհեմութեամբ եւ յարատեւութեամբ, պէտք է երկարատեւ անոր ըսէ թէ թրքախառնութեան մը ինքն է որ իր ձեւաքովը ինքզինքը կը դարմանէ, երբ հիւանդութեան ամէն օրէն արեւաբայ կը խնամէ ինքզինքը: Ժամանակը թանկազին է, որ մը կորսնցնելու չէ: Աշխատանքները, զուարճութիւնները, յոգնութիւնները ձգելու եւ երթալու հանգիստ է բաց օդին: Երբ բժիշկը համոզուած ըլլայ թէ թրքախառնութեան կրնայ աղէկանալ, իր հաւատքը պիտի ներշնչէ հիւանդին եւ, որ պէտք է լուսաւորուի իր հիւանդութեան ընդմիջումը վրայ:

«Սակայն շատ անգամ հիւանդին առողջանալու թշնամին իր ընտանիքն է: Ընտանիքը միշտ հիւանդին նոր նոր դեղեր տալ կ'ուզէ, կ'հապաղէ երբ բժիշկը պատուհանը գիշերները բանալ կուտայ եւ հիւանդը կը նստնայ պարտէզի մը մէջ տեղ. նոյնպէս կը սարսափի ընտանիքը երբ կը տեսնէ թէ բժիշկը հիւանդին կը հաղորդէ թրքախառնութեան ըլլալը:

«Մտադներու եւ ազգականներու այս ընթացքը դիւրութեամբ կ'արդարացուի, վասն զի արձագանք են հին բժիշկներու վարդապետութեանց, որոնց նայելով բաց օդը ժամանակի պէս վերադարձնէ ձարկ է ուրեմն համոզել հիւանդը չըրպապաղողները համբարատար ողիւղ եւ պատճառաբանութիւններով: Երբ հիւանդն սկսի լաւանալ, անոր զգացած ուրախութիւնը կը յաղթանակէ ամէն նախապաշարումներու:

«Ինքն հիւանդն է որ պիտի ըմբռնէ թէ առողջանալու առաջին պայմանն է ինքզինքը երբեք առողջացած չ'ամբարնի, պէտք է խստաբարոյ կեանք մը վարել կատարեալապէս առողջանալու համար: Իսկ քանի մը վայելք, սովորական կեանքը, աշխատանք ու զուարճութիւն ուրիշ արդիւնը չեն ունենար, բայց եթէ անվրէպ մահ:»

Փափաղելի էր որ հայ բժիշկ մը Տր. Տառնապերի երկու հատորներէն քաղուածք մը ընելով, պարզ ու զիւրահասկալի լեզուով հրատարակէ, ցոյց տալով մահաւանդ այն եղանակներն որով Թուրքիա տաւոր մը կրնայ ինքզինքը խնամել ըր-ժիշկ չեղած տեղերը: Դաւանները, զիւրերն ընդհանրապէս բժիշկ չկայ, բայց մաքուր օդ ու պայծառ արեւ շատ կայ. անոնցմէ կարելի եղածին չափ օգտուիլ զիւրապուէ: Այսպիսի աշխատութիւն մը ընող բժիշկը մեծ ծառայութիւն կը մատուցանէ խեղճերուն եւ մասնաւորապէս դաւաճողներուն:

100